

мільйонів українських дітей комуністичний тоталітарний режим та його очільники «украли» дитинство. В роки Голодомору-геноциду загинули мільйони дітей, а ті, хто вижив були позбавлені родинного тепла, любові, затишку, відчуття захищеності. Імена багатьох загиблих дітей так і залишилися невідомими. Ми маємо повернути загублені імена та пам'ять про невинно убієнних.

Голодомор 1932–1933 років – це безпрецедентний злочин у світовій історії. Голодомор визнаний в Україні геноцидом на законодавчому рівні (Закон України 376-V «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні» від 28.11.2006) і в судовому порядку (Постанова Апеляційного суду міста Києва за кримінальною справою, порушеною за фактом вчинення геноциду в Україні у 1932–1933 рр. від 13.01.2010).

УДК: 94. 327: 378. 016: 94 (5+4+73)

Михайленко Г.М.,
кандидат історичних наук, доцент,
Херсонський державний університет, м. Херсон

ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ЯК ІНТЕГРАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА КУРСІВ З ІСТОРІЇ КРАЇН СХОДУ, ЄВРОПИ ТА АМЕРИКИ У ЗВО

***Анотація.** У статті аналізуються освітні компоненти освітньо-професійних програм бакалаврського та магістерського рівнів, що презентують віхи всесвітньої історії. Основна увага звертається на базові дисципліни з історії Європи, Сходу та Америки та історію міжнародних відносин. Головний акцент – це інтегральність проблематики історії міжнародних відносин щодо циклу тем зі світової історії.*

***Ключові слова:** освітній компонент, освітньо-професійна програма, історія міжнародних відносин, інтегральна проблематика.*

Базисом здобуття історичної освіти у закладах вищої освіти традиційно є дисципліни, що передбачають огляд та аналіз ключових віх з історії різних регіонів світу. Зокрема, на прикладі освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) освітнього рівня «Середня освіта (Історія)» та «Історія та археології» Херсонського державного університету можемо прослідкувати послідовність освітніх компонент, що включають опрацювання ключових етапів з історії країн Сходу, Європи та Америки[1]. Знайомство з віхами світового розвитку від найдавніших часів і до сьогодення завершується, як можемо простежити за освітньо-професійними програмами, у межах бакалавріату.

Що ж маємо з циклу нормативних фахових дисциплін, які були б присвячені проблематиці світового політичного розвитку, у магістратурі?

Насамперед, на прикладі освітньо-професійних програм другого (магістерського) освітнього рівня «Середня освіта (Історія)» та «Історія та археологія» Херсонського державного університету можемо побачити освітню компоненту «Історія міжнародних відносин»[2]. Дисципліна передусім є узагальнюючою, що передбачає окреслення знакових подій міжнародного розвитку, надання характеристики ключовим етапам становлення міжнародних відносин та особливостям формування міжнародних систем. Освітня компонента «Історія міжнародних відносин» покликана прослідкувати головні тенденції формування міжнародних відносин від античності і до сьогодення, визначити логіку політичних подій та визначити їх рушійні сили, показати взаємовпливи зовнішньої політики окремих держав, сформуванню у здобувачів системне бачення міжнародних відносин. Крім того, має бути приділена увага розгляду історіографії історії міжнародних відносин та понятійному апарату, що дасть змогу здобувачам розуміти еволюцію наукових студій, присвячених історії міжнародних відносин, та орієнтуватися у сучасній термінології, що визначає не тільки історичні віхи складання міжнародних відносин, а й новітні тенденції їх розвитку.

Однак, подібний розподіл освітніх компонент за освітньо-професійними програмами першого та другого рівнів (бакалаврські та магістерські) не означає, що про формування міжнародних відносин згадується лише у межах дисципліни магістерського рівня, коли на основі опанованого матеріалу з історії країн Сходу, Європи та Америки створюється цілісна картина становлення міжнародних відносин.

Історія міжнародних відносин ніби пронизує усі згадані освітні компоненти бакалаврського рівня, що передбачають вивчення історії окремих регіонів, держав. Окремі аспекти міжнародних відносин (виникнення практики укладання міжнародних договорів, зближення економік та суспільно-політичних відносин тощо) згадуються у рамках викладання осібних історичних дисциплін. Зважаючи на територіальний принцип розподілу історичного матеріалу між освітніми компонентами, ці складові виділяються, як правило, у межах певного регіону. Завдання, яке стоятиме на час опанування дисципліни «Історія міжнародних відносин» – зведення усіх територіально розрізнених складових з історії формування міжнародних відносин в єдине, цілісне світове тло, де чіткіше проявляються взаємовпливи, світові тенденції формування міжнародних відносин та на їх фоні відслідковуються регіональні особливості.

Також, слід згадати про таку важливу складову сучасного етапу розвитку міжнародних відносин як глобалізація, яка включає численні аспекти: формування соціально-політичних зв'язків сучасного світу, за яких місцеві події певного регіону відчувають вплив віддалених політичних змін; посилення контактів між світовими регіонами як історичний процес; загальносвітова економічна, політична, культурна та релігійна інтеграція та уніфікація тощо. Для розуміння підґрунтя цих багатогранних тенденцій варто

спочатку звернутися до окремих тем, що розглядаються у межах дисциплін з історії країн Європи, Сходу та Америки. Це і є тим історичним базисом, що дозволить зрозуміти не лише багатшаровість сьогоденних міжнародних відносин, а й виокремити їх історичні передумови. Доцільно згадати ланцюг обов'язкових тем, що розглядаються у межах освітніх компонент бакалаврського рівня, і дають уявлення про перші кроки на шляху до сучасного процесу глобалізації: східний похід Олександра Македонського, Хрестові походи, Велике переселення народів, Епоха великих географічних відкриттів тощо. Наприклад, лише тільки огляд східного походу Олександра Македонського дає низку важливих наслідків, для розуміння сучасних процесів глобалізації, а саме: європейські та азійські території опинилися у межах однієї держави; зближення економік Сходу і Заходу; формування нових суспільно-політичних відносин; взаємодія грецьких та азійських елементів у соціально-економічних відносинах та культурному розвитку.

Отже, як бачимо, без детального ознайомлення з віхами світового розвитку у межах бакалаврських освітніх компонент опанування навчального матеріалу у рамках магістерської освітньої компоненти «Історія міжнародних відносин» не матиме достатнього базису.

Список використаних джерел

1. О
світньо-професійні програми першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти «Історія та археологія» та «Середня освіта (Історія). – Режим доступу: <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine.aspx>
2. О
світньо-професійні програми другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти «Історія та археологія» та «Середня освіта (Історія). – Режим доступу: <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine.aspx>

УДК: 378. 147: 004: 616 – 036.21

Петасюк О. І.,
кандидат історичних наук, доцент,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Київ

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОНЛАЙН-ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

***Анотація.** Представлені тези є спробою осмислення змін в освіті, спричинених пандемією, що знайшло свій вираз в онлайн-навчанні. На прикладі його переваг та недоліків стверджується: в умовах цифрової епохи – це безальтернативна реальність, яка стане неоціненним досвідом у плані подолання подібних викликів у майбутньому.*

***Ключові слова:** онлайн-освіта, «ковідна епоха», комунікація, цифрова*